

Nemokumas - Liuksemburgas

TURINIO LENTELE

- 1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?
- 2 Kokios yra nemokumo bylos iškėlimo sąlygos?
- 3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?
- 4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?
- 5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?
- 6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?
- 7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?
- 8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškėlimo metu, nagrinėjimui?
- 9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?
- 10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turto?
- 11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?
- 12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?
- 13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?
- 14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?
- 15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?
- 16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?
- 17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugunčijimo ar jų nevykdytinumo?

1 Kam gali būti iškelta nemokumo byla?

Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje numatytos aštuonių rūšių nemokumo procedūros.

Trys iš jų taikomos tik komercinės veiklos subjektams (fiziniams ir juridiniams asmenims):

1. Prekybos kodekse (*Code de Commerce*) numatytos bankroto procedūros tikslas yra likviduoti komercinės veiklos subjekto, kuris tapo nemokiu ir nekreditingu, turtą.
2. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais siekiant išvengti bankroto, kuris numatytas 1886 m. balandžio 14 d. įstatyme dėl kompromisinio susitarimo su kreditoriais siekiant išvengti bankroto (*loi du 14 avril 1886 concernant le concordat préventif de la faillite*), yra procedūra, kuria tam tikromis sąlygomis gali pasinaudoti skolininkai, atitinkantys bankroto kriterijus. Kai

sudarant tokį kompromisinį susitarimą atsisakoma turto, jo, kaip ir bankroto, tikslas yra likviduoti atitinkamo komercinės veiklos subjekto turtą. Tačiau ši procedūra skiriasi nuo bankroto, nes komercinės veiklos subjektas išvengia bankroto procedūros padarinių.

3. Kontroluojamo administravimo procedūros, kuri numatyta 1935 m. gegužės 24 d. Didžiojo Hercogo dekretu (*arrêté grand-ducal du 24 mai 1935 instituant la gestion contrôlée*), tikslas yra reorganizuoti to prašančių komercinės veiklos subjektų verslą. Tačiau ši procedūra taip pat gali būti taikoma tuo atveju, kai komercinės veiklos subjektai nori, kad jų turtas būtų realizuotas tinkamiausiu būdu.

Be šių procedūrų, Liuksemburgo teisės aktuose (Prekybos kodekso 593 ir paskesniuose straipsniuose) numatyta procedūra, pagal kurią komercinės veiklos subjektams tam tikromis sąlygomis gali būti sustabdyti mokėjimai.

4. Ketvirtąją procedūrą gali naudoti tik fiziniai asmenys, kurie nėra komercinės veiklos subjektai. Tai – procedūra dėl per didelio įsiskolinimo, numatyta 2013 m. sausio 8 d. įstatyme dėl per didelio įsiskolinimo (*loi du 8 janvier 2013 sur le surendettement*), kurios tikslas yra sudaryti sąlygas pareiškėjams pagerinti savo finansinę padėtį nustatant skolos grąžinimo planą.

Taip pat yra nemokumo procedūrų, skirtų notarams, kredito įstaigoms, draudimo bendrovėms ir kolektyvinio investavimo subjektams (kadangi šios procedūros konkrečiai skirtos specialistų kategorijai arba verslo sektoriui, šioje informacijos suvestinėje jos nebus aprašytos).

2 Kokios yra nemokumo bylos iškelimo sąlygos?

1. Bankrotas

Bankroto procedūra pradama, kai skolininkas paskelbia bankrotą, kai vienas arba daugiau kreditorių kreipiasi dėl skolininko bankroto arba kai šią procedūrą pradeda teismas.

Komercinės veiklos subjektai privalo paskelbti bankrotą apylinkės teismo (*tribunal d'arrondissement*), atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą komercinės veiklos subjekto buveinės ar registruotos buveinės vietoje, sekretoriato. Tai reikia padaryti per vieną mėnesį nuo tada, kai yra įvykdytos bankroto sąlygos.

Jei vienas ar daugiau kreditorių nusprendžia kreiptis, kad komercinės veiklos subjektas būtų pripažintas bankrutavusiu, jie turi kreiptis į teismo pareigūną, kuris raštišku įsakymu nurodo komercinės veiklos subjektui per aštuonias dienas (nustatyto termino raštiškas įsakymas) atvykti į apylinkės teismą, atsakingą už komercinių bylų nagrinėjimą, kad būtų priimtas sprendimas dėl prašymo iškelti bankroto bylą esmės.

Bankroto procedūrą taip pat gali pradėti teismas, remdamasis turima informacija. Tokiu atveju teismas per teismo kanceliariją turi kviešti atvykti bankrutavusį skolininką, kad šis paaiškintų situaciją teismo kolegijai.

Apylinkės teismas, atsakingas už komercinių bylų nagrinėjimą (toliau – komercinių bylų teismas (*tribunal de commerce*)), prieš pripažindamas komercinės veiklos subjektą bankrutavusiu, turi patikrinti, ar atitinkamas asmuo ar bendrovė atitinka šias tris sąlygas:

- komercinės veiklos subjekto statusas – fizinis asmuo, kuris užsiimdamas savo įprasta profesija (pagrindine arba papildoma) vykdo veiksmus, kurie pagal teisės aktus laikomi komerciniais (t. y. veiksmus, išvardytus Prekybos kodekso 2 straipsnyje), arba juridinis asmuo, įregistruotas viena iš formų, numatytų iš dalies pakeistame 1915 m. rugpjūčio 10 d. įstatyme dėl komercinių bendrovių (*loi modifiée du 10 août 1915 concernant les sociétés commerciales*) (e.g. *société anonyme* (akcinė bendrovė), *société à responsabilité limitée* (uždaroji akcinė bendrovė), kooperatinė bendrovė ir pan.);
- mokėjimų nutraukimas – tai reiškia, kad neginčijamos skolos, kurių mokėjimo terminas yra suėjęs (pvz., darbo užmokestis, socialinis draudimas ir kt.), yra nesumokėtos, o terminuotos arba neapibrėžtosios skolos ir įprasti įsipareigojimai nėra pakankami, ir
- kreditingumo praradimas – komercinės veiklos subjektas nebegali gauti kredito iš bankų, tiekėjų ar kreditorių.

Nors atsisakymo arba nepajėgumo sumokėti atskirą neginčijamą ir mokėtiną skolą (neatsižvelgiant į jos dydį) iš principo pakanka, kad būtų galima pripažinti padėtį, kai mokėjimai nutraukiami, paprastos pinigų srauto problemos nereiškia bankroto, jei komercinės veiklos subjektas gali gauti reikalingą kreditą, kad galėtų toliau vykdyti komercinę veiklą ir įsipareigojimus.

2. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais siekiant išvengti bankroto

Kompromisinis susitarimas su kreditoriais siekiant išvengti bankroto yra skirtas „sąžiningiems skolininkams, atsidūrusiems sunkioje padėtyje“. Šias ypatybes vertina teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes.

Kai pateikiamas prašymas, komercinių bylų teismas paskiria vieną iš savo teisėjų, kad šis įvertintų pareiškėjo situaciją ir parengtų ataskaitą.

Teismas, remdamasis šia ataskaita, gali sutikti su atidėjimo laikotarpiu, kad komercinės veiklos subjektas kreditoriams galėtų pateikti pasiūlymus dėl kompromisinio susitarimo.

3. Kontroliuojamas administravimas

Skolininkai turi pateikti pagrįstą prašymą apylinkės, kurioje yra pagrindinė jų verslo vieta arba registruota buveinė (bendrovės atveju), komercinių bylų teismui.

Komercinės veiklos subjektams kontroliuojamas administravimas gali būti taikomas tik tuo atveju, jei jie tapo nekreditingais arba negali vykdyti visų savo įsipareigojimų. Be to, prašyme turi būti prašoma reorganizuoti skolininko verslą arba realizuoti jo turtą tinkamiausiu būdu. Galiausiai, pagal teismų praktiką skolininkai privalo elgtis sąžiningai. Šiomis aplinkybėmis teismas, atsižvelgdamas į bylos faktus ir aplinkybes, turi diskreciją įvertinti, ar komercinės veiklos subjektas veikė sąžiningai, kaip to reikalaujama norint pasinaudoti šia procedūra.

4. Per didelis įsiskolinimas

Per didelis fizinių asmenų įsiskolinimas – tai situacija, kai skolininkas, kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra Liuksemburgo Didžiojoje Hercogystėje, aiškiai negali padengti visų savo skolų, kurių mokėjimo terminas suėjo ir sueina, atsiradusių ne iš profesinės veiklos, ir vykdyti savo įsipareigojimų, kuriuos jis prisiėmė, kad solidariai užtikrintų arba sumokėtų atskiro komercinės veiklos subjekto arba bendrovės skolą, jei šis asmuo faktiškai arba pagal teisės aktus nėra tos bendrovės direktorius.

Kolektyvinio skolų grąžinimo procedūrą sudaro trys etapai:

- sutarto atsiskaitymo etapas, kuris vyksta Tarpininkavimo dėl per didelio įsiskolinimo komisijoje (*Commission de médiation en matière de surendettement*);
- reorganizavimo su teismo priežiūra etapas, kuris vyksta per daug įsiskolinusio skolininko gyvenamosios vietos magistratų teisme (*juge de paix*);
- išieškojimo iš asmens etapas, taip pat vadinamas asmens bankrotu (*faillite civile*), kuris vyksta per daug įsiskolinusio skolininko gyvenamosios vietos magistratų teisme.

Atkreiptinas dėmesys, kad išieškojimo iš asmens etapas, kuris papildo kitus du kolektyvinio skolų grąžinimo procedūros etapus, gali būti pradedamas tik tuo atveju, kai per daug įsiskolinusio skolininko padėtis yra nepataisoma, o tai reiškia situaciją, kai skolininkas negali įgyvendinti:

- sutarto atsiskaitymo plano priemonių arba
- Tarpininkavimo komisijos siūlomų priemonių pagal sutartą atsiskaitymą ir
- priemonių, nustatytų reorganizavimo su teismo priežiūra proceso metu.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad prašymus dėl sutarto atsiskaitymo procedūros reikia siųsti Tarpininkavimo komisijos pirmininkui.

Prašymo dėl sutarto atsiskaitymo procedūros formą galima atsisiųsti šiuo adresu: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

Be to, per daug įsiskolinusio skolininko kreditoriai savo reikalavimus turi pareikšti Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnyboje (*Service d'information et de conseil en matière de surendettement*). Reikalavimų pateikimo formą galima atsisiųsti šiuo adresu: <https://justice.public.lu/fr/creances/surendettement.html>.

3 Kokia nuosavybė sudaro nemokaus subjekto turto dalį? Kaip tvarkomas turtas, kurį skolininkas įgijo arba kuris jam perduotas po to, kai buvo iškelta nemokumo byla?

1. Bankrotas

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys skolininkai automatiškai netenka teisės administruoti bet kokį savo turtą, įskaitant ir tą turtą, kuris bankrutuojančiam skolininkui gali būti perduotas po nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo.

Tai taikoma visam bankrutuojančio skolininko kilnojamajam ir nekilnojamajam turtui. Ši priemonė skirta apsaugoti kreditorių interesus.

Paprastai patikėtinis vyksta į bankrutuojančio skolininko patalpas, kad parengtų jose esančio turto aprašą. Patikėtinis turi atskirti turtą, kuris visiškai priklauso bankrutuojančiam skolininkui, ir turtą, į kurį trečiosios šalys gali pareikšti įvairias nuosavybės teises.

Patikėtinis, realizuodamas kilnojamąjį ir nekilnojamąjį turtą, užtikrina, kad bet koks bankrutuojančio skolininko turtas būtų parduotas atsižvelgiant į kreditorių interesus. Kad galėtų parduoti šį turtą, patikėtinis turi gauti teismo leidimą. Kilnojamasis ir nekilnojamasis turtas turi būti parduotas taip, kaip nustatyta Prekybos kodekse. Pajamas reikia įnešti į banko sąskaitą, atidarytą dėl bankroto bylos.

2. Per didelis įsiskolinimas

Teismas imasi priemonių skolininko finansinei ir socialinei padėčiai įvertinti, kad būtų patikrinti reikalavimai ir turto bei įsipareigojimų vertė.

Nusprendęs pradėti išieškojimo iš asmens procedūrą ir nustatęs, kad yra turto, kuris gali būti likviduojamas, teismas pradeda skolininko turto likvidavimą.

Teismas priima sprendimus dėl bet kokių ginčijamų reikalavimų ir nurodo pradėti asmeninio skolininko turto likvidavimą. Tai netaikoma tik kasdieniam gyvenimui reikalingiems baldams ir su profesine veikla nesusijusiam turtui, kuris būtinas profesinei veiklai vykdyti. Išieškojimo iš asmens procedūros metu per daug įsiskolinusio skolininko turtas likviduojamas atsižvelgiant į įstatymo tikslą – pagerinti skolininko finansinę padėtį sudarant jam ir jo namų ūkiui galimybę gyventi žmogaus orumo nežeminančiomis sąlygomis.

Skolininko teisės ir veiksmai dėl jo turto įgyvendinamos teismo paskirtam likvidatoriui vykdant likvidavimą.

Likvidatorius turi per šešis mėnesius taikiai parduoti skolininko turtą arba surengti priverstinį pardavimą.

Išieškojimo iš asmens procedūros padariniai:

1. Kai pajamos iš turto likvidavimo yra pakankamos kreditorių reikalavimams patenkinti, teismas nurodo užbaigti procedūrą.
2. Kai pajamos iš turto likvidavimo yra nepakankamos kreditorių reikalavimams patenkinti, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.
3. Kai skolininkas neturi jokio kito turto, išskyrus baldus, reikalingus kasdieniam gyvenimui, ir su profesine veikla nesusijusį turtą, kuris būtinas profesinei veiklai vykdyti, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.
4. Kai turtas neturi jokios rinkos vertės arba jo pardavimas pareikalautų neproporcingai didelių išlaidų atsižvelgiant į jo rinkos vertę, teismas nurodo užbaigti procedūrą dėl nepakankamo turto.

Užbaigus procedūrą, kai nepakanka turto, panaikinamos visos skolininko skolos, nesusijusios su profesine veikla.

Tačiau panaikinant skolininko skolas, nesusijusias su profesine veikla, šios skolos nepanaikinamos:

- skolos, kurias garantas arba bendraskolis sumokėjo vietoj skolininko;
- įstatymo 46 straipsnyje nurodytos skolos, pvz., einamieji mokėjimai už alimentų skolas ir pinigines sumas, skirtas nukentėjusiems nuo tyčinių smurtinių nusikaltimų dėl patirto kūno sužalojimo.

Tačiau įstatymo 46 straipsnyje nurodytos skolos gali būti panaikintos, jei atitinkamas kreditorius sutiko atsisakyti jas išieškoti, pakeisti jų mokėjimo grafiką arba jas panaikinti.

4 Kokius įgaliojimus atitinkamai turi skolininkas ir nemokumo specialistas?

1. Bankrotas

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys skolininkai automatiškai netenka teisės administruoti bet kokį savo turtą, įskaitant ir tą turtą, kuris bankroto procedūros metu gali būti perduodamas.

Priėmus šią nutartį skolininko turto administravimas pavedamas patikėtiniui.

Kai bankrutuoja juridinis asmuo, bankrutuojančio skolininko turtą sudaro visos įmonės turtas ir įsipareigojimai, išskyrus teises, kurias partneriai gali turėti pagal savo statusą.

Patikėtiniai pasirenkami iš asmenų, kurie gali geriausiai užtikrinti apgalvotą ir tikslų valdymą.

Faktiškai apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, teisėjai patikėtinius pasirenka iš advokatų sąrašo. Tačiau teismas taip pat gali paskirti notarus arba buhalterius ir (arba) auditorius, kai to reikia dėl bankrutuojančio skolininko interesų.

Kaip ir visuose procesuose, susijusiuose su komercinės veiklos subjektais, komercinių bylų teismas turi jurisdikciją nagrinėti bankroto bylą.

Todėl komercinių bylų teismas priima nutartį iškelti bankroto bylą, nustato mokėjimų nutraukimo datą, skiria įvairius dalyvius (bankroto administratorių, patikėtinį), nustato reikalavimų pateikimo datą ir reikalavimų patikrinimo ataskaitos užpildymo datą ir nurodo užbaigti bankroto procedūrą.

Turto administravimas pavedamas teismo paskirtam patikėtiniui, kuris yra atsakingas už skolininko turto realizavimą ir pajamų paskirstymą įvairiems kreditoriams atsižvelgiant į taisykles dėl pirmaeilių reikalavimų ir turto suvaržymus.

Bankroto administratorius yra atsakingas už bankroto veiksmų, valdymo ir likvidavimo priežiūrą. Posėdžio metu jis praneša apie bet kokius ginčus, kurie gali kilti, ir nurodo imtis bet kokių apsaugos priemonių, reikalingų nemokaus skolininko turtui apsaugoti ir išsaugoti. Jis taip pat pirmininkauja bet kokiems bankrutuojančio skolininko kreditorių susirinkimams.

Priėmus nutartį iškelti bankroto bylą bankrutuojantys komercinės veiklos subjektai netenka teisės administruoti savo turtą ir daugiau negali atlikti jokių mokėjimų ar vykdyti sandorių ar kitų veiksmų, susijusių su šiuo turtu.

2. Per didelis įsiskolinimas

Kalbant apie skolininko pareigas ir poveikį skolininko turtui pradėjus kolektyvinio skolų padengimo procedūrą pastebėtina, kad skolininkui taikoma pareiga tinkamai elgtis.

Tinkamo elgesio laikotarpiu skolininkas privalo:

- bendradarbiauti su procedūroje dalyvaujančiomis institucijomis bei įstaigomis ir sutikti greitai pateikti bet kokią informaciją apie savo turtą, pajamas bei skolas ir bet kokius savo padėties pasikeitimus;
- jeigu tai įmanoma, pagal savo gebėjimus vykdyti apmokamą veiklą;
- nedidinti savo nemokumo ir rūpestingai elgtis siekiant sumažinti savo skolas;
- neteikti pirmenybės konkrečiam kreditoriui, išskyrus išlaikymo kreditorius, reikalaujančius einamųjų mokėjimų, būsto nuomotojus, reikalaujančius einamųjų nuomos mokesčių už būstą, kuris reikalingas pagrindiniams skolininko poreikiams užtikrinti, prekių ir paslaugų, būtinų oriam gyvenimui, tiekėjus ir kreditorius, reikalaujančius einamųjų mokėjimų, susijusių su žalos atlyginimo, kuris iš skolininko buvo priteistas už tyčiais smurtiniais veiksmais padarytą kūno sužalojimą, mokėjimo vykdymu;
- vykdyti procedūros metu prisiimtus įsipareigojimus.

Priklausomai nuo to, ar procedūra yra **susitarimo, ar teismo stadijoje**, dalyvauja **dvejų rūšių įstaigos**.

Sutarto atsiskaitymo stadija vyksta Tarpininkavimo komisijoje. Tarpininkavimo komisijos narius skiria ministras. Tarpininkavimo komisija turi pirmininką bei sekretorių ir renkasi ne rečiau kaip kartą per keturis mėnesius. Kad asmenys galėtų tapti Tarpininkavimo komisijos nariais, jie, be kitų dokumentų, turi pateikti nuosprendžių registro pažymą. Paskirti Tarpininkavimo komisijos nariai turi juridinę prievolę pranešti ministrui apie bet kokius dėl jų vykstančius baudžiamuosius procesus arba priimtus apkaltinamuosius nuosprendžius, kad šiuos narius būtų galima pakeisti. Tarpininkavimo komisijos nariai už sesiją gauna 10 EUR išmoką, o komisijos pirmininkas – 20 EUR išmoką.

Tarpininkavimo komisija visų pirma sprendžia, ar priimti prašymus dėl procedūros, ir ar reikalavimai yra priimtini. Tarpininkavimo komisija taip pat tvirtina arba keičia atsiskaitymo planų, dėl kurių susitarta, projektus, kurie jai teikiami Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai (toliau – Tarnyba) atlikus tyrimą.

Jei per šešis mėnesius nuo tada, kai Komisija pritarė procedūrai, suinteresuotosios šalys su siūlomu planu nesutiko, Komisija parengia ataskaitą, kurioje įrašoma, kad atsiskaitymo, dėl kurio susitarta, procedūra nepavyko. Per du mėnesius nuo tos dienos, kurią ši ataskaita paskelbiama registre, skolininkas savo gyvenamosios vietos arba buveinės magistratų teisme gali inicijuoti teismo prižiūrimą reorganizavimo procedūrą. Jei skolininkas šio prašymo nepateikia per nurodytą terminą, naują kolektyvinio skolų padengimo procedūrą jis gali inicijuoti tik praėjus dvejiems metams nuo ataskaitos paskelbimo registre dienos.

Jei pradėdama **teismo prižiūrimo reorganizavimo stadija**, šalys bus kviečiamos atvykti į magistratų teismą, kuris gali jų paprašyti pateikti visus dokumentus ar informaciją, iš kurių būtų galima nustatyti skolininko turtą ir (arba) įsipareigojimus.

Teismas, remdamasis pateikta informacija, parengia reorganizavimo planą, kuriame numatomos priemonės, sudarančios galimybę skolininkui vykdyti savo įsipareigojimus.

Teismo parengtas reorganizavimo planas taikomas daugiausiai septynerius metus ir tam tikrais atvejais gali nustoti galioti (visų pirma tada, kai skolininkas neįvykdo savo įsipareigojimų pagal reorganizavimo planą).

3. Kontroliuojamas administravimas

Kontroliuojamo administravimo procedūros metu skolininkai įgaliojimus priimti sprendimus perduoda administratoriams, kuriems pavedama parengti aprašą ir sudaryti reorganizavimo planą arba turto realizavimo ir paskirstymo planą. Skolininkams taip pat draudžiama elgtis tokiu būdu, kuriuo būtų trukdoma šioje procedūroje paskirtų administratorių darbai.

4. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais

Kompromisinio susitarimo su kreditoriais procedūros metu skolininkas be įgaliojimo teisėjo leidimo negali perduoti ar įkeisti jokio turto arba prisiimti jokių įsipareigojimų. Įgaliojimas sudaro aprašą ir ištiria verslo padėtį. Jei reikia, jis gali pasitelkti specialistus.

5 Kokiomis sąlygomis galima remtis įskaitymais?

Pirmiau nurodytų procedūrų, išskyrus kompromisinio susitarimo su kreditoriais procedūrą, metu pirmaeiliai kreditorių reikalavimai nepanaikinami.

1. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais

Kreditoriai, gaunantys mokesčius už turtą ir dalyvaujantys balsavime, praranda privilegijuotųjų kreditorių statusą (1886 m. balandžio 14 d. įstatymo 10 straipsnis).

2. Bankrotas

„Kalbant apie bankrotą, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, priėmus nutartį iškelti bankroto bylą daugiau nėra galimas joks įskaitymas (net ir ankstesnių reikalavimų, jei iki to momento jie neturėjo vienos iš trijų ypatybių – likvidumo, mokėtinumo ir pakeičiamumo) pagal teisės aktus, teismo nurodymu arba pagal susitarimą. Nors priėmus nutartį iškelti bankroto bylą gali būti užkirstas kelias bet kokiam įskaitymui pagal teisės aktus, tai nereiškia, kad tai galioja besąlygiškai arba atgaline data. Nutartis iškelti bankroto bylą neturi įtakos **įskaitymui pagal teisės aktus**, jei jo sąlygos buvo įvykdytos prieš pradėdant bankroto procedūrą. Apeliacinis teismas (*Cour d'appel*) yra pripažinęs, kad „*dél abejotino laikotarpio neužkertamas kelias tokios rūšies įskaitymui. Įskaitymas pagal teisės aktus yra galimas nepaisant mokėjimų nutraukimo. Tai nėra kreditoriaus veiksmas, nes tai vyksta be jo žinios. Prekybos kodekso 445 straipsnis šiuos atveju netaikomas.*“

Kalbant apie **įskaitymą pagal teismo nutartį**, tokios nutarties negalima priimti, jei buvo pradėta kolektyvinė procedūra. Tačiau įskaitymas pagal teismo nutartį galimas abejotinu laikotarpiu, jei atitinkama nutartis įsiteisėjo (jos negalima skųsti). Tokiu atveju įskaitymas gali turėti poveikį tik nuo nutarties priėmimo dienos.

Kalbant apie **įskaitymą, dėl kurio susitarta**, suprantama, kad jis negali įvykti, jei buvo pradėta kolektyvinė procedūra. Be to, jis negali įvykti abejotinu laikotarpiu, kadangi pagal Prekybos kodekso 445 straipsnį tai laikoma netinkamu mokėjimo būdu, už kurį taikoma negaliojimo sankcija [1].“

Tačiau atkreiptinas dėmesys į tai, kad 2005 m. rugpjūčio 5 d. įstatyme dėl finansinių garantijų (*loi du 5 août 2005 sur les garanties financières*) numatytos konkrečios pirmiau aprašytų taisyklių išimties, pavyzdžiui, dėl susitarimų dėl įskaitymo, kuriuos šalys gali sudaryti nemokumo bylos iškelimo dieną (arba netgi vėliau – žr. 2005 m. rugpjūčio 5 d. įstatymo dėl finansinių garantijų 18 ir paskesnius straipsnius).

3. Kontroliuojamas administravimas

Kalbant apie kontroliuojamą administravimą, kompromisinį susitarimą su kreditoriais arba mokėjimų sustabdymą, įskaitymas negali būti atliekamas, kai skolininkai praranda laisvę perleisti savo teises ir turtą.

[1] „*La compensation comme garantie d'une créance sur un débiteur en faillite*“, Pierre HURT, J.T., 2010, p. 30.

6 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės esamoms sutartims, kuriose skolininkas yra viena iš šalių?

Viena iš pagrindinių problemų, su kuria patikėtiniai susiduria pradėjus bankroto procedūrą, yra susijusi su esamomis sutartimis, kurios buvo sudarytos prieš priimant nutartį iškelti bankroto bylą. Esamos sutartys (išskyrus darbo sutartis, kurios automatiškai pasibaigia bankroto bylos iškelimo dieną (Darbo kodekso (*Code du travail*) 12-1 straipsnis) paprastai galioja toliau tol, kol patikėtinis jas nutraukia.

Patikėtinis, sprenddamas, ar šios sutartys turi laikinai galioti toliau, turi palyginti susijusius interesus. Jei sutartyje yra sąlygų, pagal kurias sutartis nutraukiama, jei viena iš šalių pripažįstama bankrutavusia, patikėtinis turėtų nuspręsti, ar jis ketina ginčyti šių sąlygų taikymą (atsižvelgdamas į tai, kad šių sąlygų galiojimas yra ginčytinas. Pavyzdžiui, Belgijoje tokios sąlygos, susijusios su komercine nuoma, laikomos negaliojančiomis).

Bet kuriuo atveju, tik patikėtinis gali nuspręsti, ar šios sutartys turi būti vykdomos, ar nutraukiamos. Jei kita sutarties šalis tai ginčija, o dėl to sutartis automatiškai nutraukiama dėl bankroto, patikėtinui tenka dalyvauti teismo procese, kurio rezultatas nėra aiškus, taip pat atsiranda naujų su bankrutuojančio asmens turtu susijusių išlaidų [1].

[1] Šaltiniai: „Les procédures collectives au Luxembourg“, Yvette HAMILIUS ir Brice HELLINCKX (3 skyriaus autoriai), Editions Larcier, 2014, p. 86.

7 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės individualių kreditorių iškeltoms byloms (išskyrus nebaigtas nagrinėti bylas)?

1. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais, bankrotas, mokėjimų sustabdymas ir kontroliuojamo administravimo procedūra

Sudarius kompromisinį susitarimą su kreditoriais mokėjimų sustabdymas ir kontroliuojamo administravimo procedūra, vykdymo užtikrinimo priemonės komercinės veiklos subjektų ir jų turto atžvilgiu sustabdomos. Tačiau jokių Didžiojoje Hercogystėje taikomu teisės aktu kreditoriams nėra uždrausta imtis priemonių, skirtų išsaugoti skolininko turto vientisumą.

Visų šių procedūrų metu skolininkai nebegali laisvai perleisti savo turto. „Nuo nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo iki proceso pabaigos dėl turto, kuris yra bankrutuojančio asmens turto dalis, vien prieš bankrutuojantį asmenį teisėtai negalima imtis jokių teisinių veiksmų (Lux. 1935 m. sausio 12 d., Pas. 14, p. 27). „Neapsaugoti kreditoriai ir kreditoriai, turintys paprastų pirmaeilių reikalavimų, bankroto proceso metu negali kreiptis dėl nutarties prieš bankrutuojantį asmenį ar netgi patikėtinį priėmimo, tačiau gali tik pareikšti savo reikalavimą arba pareikšti ieškinį dėl jų reikalavimų pripažinimo“ (Cass. 1997 m. lapkričio 13 d., Pas. 3030, p. 265).

Tačiau tam tikrais atvejais padedant komercinių bylų teismo paskirtam asmeniui galima atlikti perleidimo veiksmus (dėl mokėjimų sustabdymo arba kontroliuojamo administravimo).

Be to, priėmus nutartį iškelti bankroto bylą skolos, kurių mokėjimo terminas nėra suėjęs, tampa mokėtinomis, o palūkanų taikymas nutraukiamas.

2. Per didelis įsiskolinimas

Kalbant apie kolektyvinį skolų padengimą, Tarpininkavimo komisijai priėmus sprendimą priimti skolininko prašymą automatiškai sustabdomos bet kokios vykdymo užtikrinimo priemonės, taikomos skolininko turtui, išskyrus priemones, susijusias su išlaikymo prievolėmis, nutraukiamas palūkanų taikymas, o skolos, kurios nebuvo mokėtinomis, tampa mokėtinomis.

Jei susitarimo dėl atsiskaitymo etapas nepavyko, magistratų teismas, kuriame vyks teismo etapas, gali tomis pačiomis sąlygomis, kaip nurodyta pirmiau, sustabdyti bet kokias vykdymo užtikrinimo priemones.

8 Kokios yra nemokumo bylų pasekmės tolesniam bylų, nebaigtų nagrinėti bankroto bylos iškėlimo metu, nagrinėjimui?

Bylą, kuri jau buvo nagrinėjama bankroto bylos iškėlimo metu, gali teisėtai tęsti patikėtinis pagal savo statusą. Tačiau pareiškėjai tokiose bylose privalo įteisinti procesą įtraukdami patikėtinį, kuris vienintelis turi įgaliojimus teisėtai atstovauti bankrutuojančiam skolininkui.

Jei skolininkas pralaimi bylą, kreditoriai, kurie kreipėsi į teismą iki bankroto, gauna garantiją, kurią gali panaudoti likvidavimo metu. Tačiau šios garantijos negalima vykdyti, kadangi priėmus nutartį iškelti bankroto bylą skolininkas netenka teisės administruoti bet kokį turtą.

9 Kokie yra pagrindiniai kreditorių dalyvavimo nemokumo bylose elementai?

1. Bankrotas

Paskelbus pranešimą apie bankrotą viename arba daugiau laikraščių, kurie platinami Liuksemburge, kreditoriai informuojami, kad skolininkas bankrutavo. Tada jie savo reikalavimus, kartu su jų garantijomis, per nutartyje iškelti bankroto bylą nurodytą terminą turi pareikšti apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, kanceliarijoje. Teismo pareigūnas užregistruoja reikalavimus ir pateikia gavimo dokumentą.

Pareiškimai dėl reikalavimų turi būti pasirašyti, o juose turi būti nurodytos kreditorių pavardės, vardai, profesijos ir adresai, taip pat reikalavimo suma, reikalavimo pagrindas ir bet kokios su reikalavimu susijusios garantijos ar užstatai. Tada įvairūs pateikti reikalavimai patikrinami dalyvaujant patikėtiniui, bankrutavusiam skolininkui ir bankroto administratoriui.

Jei šios procedūros metu kyla kokių nors ginčų, kreditoriai gali būti kviečiami atvykti ir pateikti daugiau informacijos apie reikalavimą ir paaiškinti jo esmę arba tikslią sumą per apklausą.

Jei patikėtinis nustatė turtą, kurį galima paskirstyti kreditoriams, patikėtinis juos kviečia į susirinkimą dėl finansinių ataskaitų pateikimo, kurio metu kreditoriai gali pateikti nuomonę apie paskirstymo planą.

Jei nėra pakankamai turto, bankroto procedūrą nurodoma baigti.

Jei patikėtinis nevykdo savo pareigų kreditoriams priimtinu būdu, savo skundus jie gali siųsti bankroto administratoriui, kuris prireikus gali pakeisti patikėtinį.

2. Kontroliuojamas administravimas

Kontroliuojamo administravimo procedūros metu administratoriai kreditoriams turi pateikti išsamią informaciją apie reorganizavimo arba turto realizavimo planą.

Tokiu atveju kreditoriai gali būti kviečiami pateikti pastabas. Per 15 dienų nuo tada, kai jie buvo informuoti, kreditoriai turi pranešti kanceliarijai, ar jie sutinka su planu, kuris gali būti įgyvendintas tik tuo atveju, jei su juo sutinka daugiau kaip pusė kreditorių, kurių reikalavimai sudaro daugiau kaip pusę įsipareigojimų.

3. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais

Kompromisinio susitarimo su kreditoriais procedūros metu surengiamas kreditorių susirinkimas, kad jie galėtų aptarti paskirto teisėjo pateiktus pasiūlymus dėl kompromisinio susitarimo. Todėl kreditoriai privalo pareikšti savo reikalavimus ir nurodyti, ar sutinka su pasiūlymais dėl kompromisinio susitarimo.

Tada posėdžio dėl kompromisinio susitarimo patvirtinimo metu kreditoriai gali pateikti pastabas. Jei kreditoriai nebuvo pakviesti į kreditorių susirinkimą arba jei kreditoriai balsavo prieš pasiūlymus dėl kompromisinio susitarimo, jie gali pateikti apeliacinį skundą dėl nutarties, kuria patvirtinamas kompromisinis susitarimas.

4. Per didelis įsiskolinimas

Pirmojoje instancijoje, atsiskaitymo, dėl kurio susitarta, stadijoje kreditoriai turi pateikti savo reikalavimus Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai. Tada kreditoriai gali aktyviai dalyvauti minėtai tarnybai priimant sutartą atsiskaitymo planą.

Tarpininkavimo dėl per didelio įsiskolinimo komisija surengia kreditorių susirinkimą ir išdėsto sutartuose atsiskaitymo planuose pateiktus pasiūlymus. Tada bent 60% kreditorių, kurių reikalavimai sudaro 60% reikalavimų visumos, turi nurodyti, kad jie sutinka su sutartu atsiskaitymo planu, kad šis galėtų būti laikomas priimtu. Jei kreditoriai nepateikia atsakymo, laikoma, kad jie su planu sutinka.

10 Kaip nemokumo specialistas gali naudotis ar disponuoti turto?

Bankroto procedūros metu patikėtiniai atstovauja ir bankrutuojančiam asmeniui, ir jo kreditoriams. Veikdami pagal šią dvigubą kompetenciją jie ne tik yra atsakingi už bankrutavusio asmens turto administravimą, tačiau taip pat yra įgalioti kaip ieškovai arba atsakovai kontroliuoti visus ieškinius, kuriais siekiama išsaugoti turtą, kuris turi būti naudojamas kaip garantija kreditoriams, bei susigrąžinti arba padidinti šį turtą bendrais kreditorių interesais (Apeliacinis teismas, 1880 m. liepos 2 d., Pas. 2, p. 49).

Patikėtinis gali pareikšti bet kokius ieškinius dėl bendro užstato kreditoriams, kurį sudaro skolininko turtas, t. y. ieškinius, kuriais šį turtą siekiama susigrąžinti, apsaugoti arba likviduoti (Apeliacinis teismas, 2015 m. vasario 25 d., Pas 37, p. 483).

Kalbant apie esamas sutartis po nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo, patikėtinis turi nuspręsti, ar jos turi būti nutrauktos, ar geriau būtų (jei pagal jas būtų grąžintas turtas) toliau jas vykdyti siekiant vėliau įvykdyti bankrutavusio asmens įsipareigojimus.

11 Kokie reikalavimai turi būti nukreipti į nemokaus skolininko turtą ir kaip vertinami reikalavimai, atsiradę iškelus nemokumo bylą?

Visi kreditoriai turi pareikšti savo reikalavimus nepriklausomai nuo reikalavimo pobūdžio ir nuo to, ar jų reikalavimas yra pirmaeilis. Tačiau ši procedūra netaikoma reikalavimams, susijusiems su turto, t. y. reikalavimams, atsiradusiems vėliau ir dėl bankroto procedūros (pvz., patikėtinio išlaidos, nuomos mokestis, kurio mokėjimo terminas sueina po nutarties iškelti bankroto bylą priėmimo, ir pan.).

Kalbant apie reikalavimus, kylančius iš nemokaus skolininko turto pradėjus nemokumo bylą ir atsiradusiu dėl bankroto administravimo arba tęsiant tam tikrą bankrutavusio skolininko verslo veiklą, šie reikalavimai įvykdomi pirmiausiai, prieš likusį turtą paskirstant kreditoriams. Taigi, su nemokaus skolininko turtu susiję reikalavimai visais atvejais vykdomi prieš kitų kreditorių reikalavimus.

12 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios reikalavimų pateikimą, patikrinimą ir pripažinimą?

1. Bankrotas

Bankroto procedūros metu nutartis iškelti bankroto bylą bus paskelbta įvairiais būdais (spaudoje, registracija komercinių bylų teisme), kad apie šią situaciją sužinotų bankrutuojančio skolininko kreditoriai, o jie tada gali apie save pranešti (Prekybos kodekso 472 straipsnis).

Tada kreditoriai savo reikalavimą ir patvirtinamuosius dokumentus turi pateikti komercinių bylų teismo kanceliarijai (Prekybos kodekso 496 straipsnis).

Forma, kurią naudodami kreditoriai gali pateikti šį pareiškimą dėl reikalavimo, pateikiama internetu šiuo adresu: <https://justice.public.lu/fr/creances/declaration-creance.html>

Už likvidavimą atsakingas patikėtinis tikrina reikalavimus ir gali juos ginčyti (Prekybos kodekso 500 straipsnis).

Bet koks ginčijamas reikalavimas perduodamas teismui.

Tačiau jei yra kokių nors ginčų, kurie dėl savo dalyko nepriklauso apylinkės teismo, atsakingo už komercinių bylų nagrinėjimą, jurisdikcijai, jie perduodami kompetentingam teismui, kad šis priimtų sprendimą dėl šių ginčų esmės. Jie taip pat perduodami apylinkės teismui, atsakingam už komercinių bylų nagrinėjimą, kad šis pagal 504 straipsnį dėl jų priimtų nutartį dėl sumų, į kurias atitinkami kreditoriai gali pretenduoti vykstant diskusijoms dėl kompromisinio susitarimo (502 straipsnis).

2. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais

Kompromisinio susitarimo su kreditoriais procedūros metu skolininkas, kuris kreipiasi dėl kompromisinio susitarimo sudarymo, prašyme turi nurodyti kreditorių tapatybes bei adresus ir jų reikalavimų sumas (1886 m. balandžio 14 d. įstatymo 3 straipsnis).

Kreditoriams siunčiamas registruotas laiškas (1886 m. balandžio 14 d. įstatymo 8 straipsnis), kuriuo jie kviečiami dalyvauti susirinkime dėl kompromisinio susitarimo.

Kvietimas taip pat bus paskelbtas spaudoje.

Susirinkime dėl kompromisinio susitarimo kreditoriai nurodo savo reikalavimų sumas.

Kaip nurodyta pirmiau, kreditoriai, kurių reikalavimai yra užtikrinti mokesčiais už turtą ir kurie dalyvauja balsavime, praranda privilegijuotųjų kreditorių statusą (1886 m. balandžio 14 d. įstatymo 10 straipsnis).

3. Mokėjimų sustabdymas

Mokėjimų sustabdymo procedūros metu skolininkas taip pat turi pateikti kreditorių sąrašą ir nurodyti jų vardus bei pavardes, jų reikalavimų sumą ir jų adresus.

Kreditoriai į susirinkimą kviečiami registruotu laišku (Prekybos kodekso 596 straipsnis) ir per spaudą.

Per susirinkimą jie turi nurodyti savo reikalavimų sumas (Prekybos kodekso 597 straipsnis).

4. Kontroliuojamas administravimas

Kontroliuojamo administravimo procedūros metu nėra jokios reikalavimų pateikimo ir priėmimo procedūros. Skolininkai savo prašymuose turi informuoti teismą apie kreditorių tapatybes.

Po to teismas šiuos kreditorius informuoja apie teismo paskirtų administratorių parengtą reorganizacijos arba turto realizavimo planą.

5. Per didelio įsiskolinimo procedūra

Per vieną mėnesį nuo pranešimo dėl kolektyvinio skolų grąžinimo paskelbimo kanceliarijoje per daug įsiskolinusio skolininko kreditoriai turi pateikti **savo reikalavimus Informacijos ir konsultacijų dėl per didelio įsiskolinimo tarnybai**.

Pareiškimas dėl reikalavimo turi atitikti 2014 m. sausio 17 d. Didžiojo Hercogo reglamento, kuriuo įgyvendinamas 2013 m. sausio 8 d. įstatymas dėl per didelio įsiskolinimo (*règlement grand-ducal du 17 janvier 2014 portant exécution de la loi du 8 janvier 2013 concernant le surendettement*), 6 ir 7 straipsnius.

Kreditoriai gali naudotis pateikiama [☑ pareiškimo forma](#).

Tarpininkavimo komisija tiria, ar reikalavimai yra priimtini.

13 Kokios yra taisyklės, reglamentuojančios pajamų paskirstymą? Koks yra reikalavimų ir kreditorių teisių eiliškumas?

Pagrindinis bankroto teisės principas – kiekvienas kreditorius turi gauti lygiavertę dalį, proporcingą jo reikalavimo sumai.

Kai kuriems kreditoriams, turintiems garantiją arba pirmąjį reikalavimą, sumokama pirmiausiai.

Privilegijuotieji kreditoriai išrikiuojami pagal teisinę tvarką, kuri yra viešoji politika (turto nuomotojai, hipotekos kreditoriai, kreditoriai, turintys verslo kapitalo ir, visų pirma, viešojo išdo plačiąja prasme, vertybinių popierių).

Apskritai patikėtinis remiasi Civilinio kodekso (*Code civil*) 2096–2098, 2101 ir 2102 straipsniais.

Patikėtinis turi patikrinti kiekvieną reikalavimą remdamasis įstatymu ir teismų praktika.

Grynasis turtas, tenkantis neapsaugotiems kreditoriams, turi būti proporcingai paskirstytas pagal Prekybos kodekso 561 straipsnio pirmą pastraipą.

Kai patikėtinis žino teismo nustatytą mokesčių sumą, išrikiavimo privilegijuotuosius kreditorius ir žino likusią sumą, kurią reikia paskirstyti neapsaugotiems kreditoriams, jis parengia turto paskirstymo planą, kuris pirmąja instancija pateikiamas bankroto administratoriui. Pagal Prekybos kodekso 533 straipsnį patikėtinis visus kreditorius registruotu laišku, prie kurio jis prideda turto paskirstymo plano kopiją, kviečia į susirinkimą dėl finansinių ataskaitų pateikimo.

Bankrutavusiam skolininkui per teismo pareigūną arba paskelbiant Liuksemburgo laikraštyje turi būti įteiktas pranešimas apie susirinkimą.

Jei kreditorius neginčija patikėtinio finansinių ataskaitų pateikimo, patikėtinis susirinkimo dėl pateikimo protokolą, pagrįstą turto paskirstymo planu, pateikia pasirašyti bankroto administratoriui ir teismo kancleriui.

Po finansinių ataskaitų pateikimo patikėtinis sumoka kreditoriams.

14 Kokios yra nemokumo bylų užbaigimo (ypač pasiekus susitarimą su kreditoriais) sąlygos ir pasekmės?

1. Bankrotas

Bankroto procedūros metu atlikus mokėjimus patikėtinis gali kreiptis dėl bankroto procedūros užbaigimo. Po to priimama nutartis dėl užbaigimo, kuria baigiama bankroto procedūra.

Pagal Prekybos kodekso 536 straipsnį bankrutavę asmenys, kurie nebuvo pripažinti bankrutavusiais dėl nusikalstamos veikos arba dėl aplaidaus ar nesąžiningo elgesio, daugiau negali išieškoti jų skolų, nebent per septynerius metus po nutarties užbaigti bankroto procedūrą nesant pakankamai turto priėmimo skolininkų turtas padidėja.

Pagal Prekybos kodekso 586 straipsnį bankrutavę skolininkai, sumokėję visas sumas, kurias jie buvo skolingi (pagrindinę skolą, palūkanas ir išlaidas) gali būti atleisti nuo skolų dėl to pateikę prašymą Aukščiausiam Teisingumo Teismui (*Cour supérieure de justice*).

2. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais, mokėjimų sustabdymas, kontroliuojamas administravimas

Kompromisinio susitarimo su kreditoriais, mokėjimų sustabdymo ir kontroliuojamo administravimo procedūros baigiamos teismo sprendimu, kuriuo patvirtinama atitinkama priemonė.

Teismas bankrutavusiam kreditoriui gali taikyti civilines arba baudžiamąsias sankcijas.

Jei teismas nustato, kad bankrotą lėmė sunkus ir akivaizdus bankrutavusio skolininko nusižengimas, jis gali bankrutavusiam asmeniui uždrausti tiesiogiai arba per kitą asmenį vykdyti verslo veiklą. Šis draudimas taip pat taikomas norint užimti pareigas, susijusias su įgaliojimais priimti sprendimus bendrovėje.

Kitos civilinės sankcijos dėl komercinių bendrovių bankroto – galimybė taikyti bankroto procedūrą jų vadovams ir galimybė teikti ieškinius pagal Civilinio kodekso 1382 ir 1383 straipsnius (bendroji teisinė atsakomybė) ir Komercinių bendrovių įstatymo (*loi sur les sociétés commerciales*) 59 ir 192 straipsnius.

Bankrutavusiam skolininkui taip pat gali būti taikomos baudžiamosios sankcijos (nusikalstamas bankrotas).

Sudarius kompromisinius susitarimus su kreditoriais, šia procedūra pasinaudoję asmenys turi grąžinti skolas savo kreditoriams, jei jų turtas padidėja (1886 m. balandžio 14 d. įstatymo dėl kompromisinio susitarimo su kreditoriais siekiant išvengti bankroto 25 straipsnis).

Kompromisinis susitarimas su kreditoriais neturi įtakos šioms skoloms:

- mokesčiams ir kitoms vyriausybės nustatytoms pareigoms;
- reikalavimams, užtikrintiems pirmumo teisėmis, hipotekomis arba užstatu;
- reikalavimams dėl išlaikymo.

15 Kokios yra kreditorių teisės po nemokumo bylos užbaigimo?

Užbaigus nemokumo bylą, jei yra kokio nors turto, kreditoriai gauna visas sumas arba jų reikalavimų sumos dalį atsižvelgiant į paskirstymo sąlygas, priimtas nutartimi užbaigti bylą.

Jei bankrutavę skolininkai nebuvo pripažinti bankrutavusiais nusikalstamai arba dėl aplaidumo ar apgaulės, kreditoriai nebegali išieškoti jų skolų, nebent per septynerius metus po nutarties užbaigti bankroto procedūrą priėmimo skolininkų turtas padidėja.

Kreditoriai taip pat gali pareikšti ieškinį pagal Civilinio kodekso 1382 ir 1383 straipsnius, kad bankrutavusio skolininko vadovams būtų taikoma bendroji teisinė atsakomybė, arba ieškinį pagal Komercinių bendrovių įstatymo 59 ir 192 straipsnius (administratorių ir vadovų atsakomybė vykdant savo įgaliojimus).

16 Koks subjektas turi padengti nemokumo bylos sąnaudas ir išlaidas?

Prašymo iškelti bankroto bylą išlaidos įtraukiamos į išlaidas, susijusias su nemokaus skolininko turto.

Kadangi šios išlaidos patiriamos dėl bankroto procedūros, jos padengiamos iš skolininko turto, o tik tada patikėtinis likusią turto dalį paskirsto įvairiems kreditoriams.

1893 m. kovo 29 d. įstatymo dėl teisinės pagalbos ir deficito atveju taikomos procedūros (*loi du 29 mars 1893 concernant l'assistance judiciaire et la procédure en débet*) 1 ir 2 straipsniuose nurodytos įvairios išlaidos, kurios gali būti patiriamos dėl nemokumo byloje reikalingų formalumų, bei nustatyta jų mokėjimo tvarka, kai nėra pakankamai turto.

Kompetentingas apylinkės teismas nustato patikėtinio honorarą remdamasis 2003 m. liepos 18 d. Didžiojo Hercogo reglamentu (*règlement grand-ducal du 18 juillet 2003*).

Apylinkės teismui, atsakingam už komercinių bylų nagrinėjimą, patikėtinis turi pateikti išlaidų ir mokesčių pagal atgautą turtą ataskaitą.

Prekybos kodekso 536-1 straipsnio antroje pastraipoje nustatyta, kad bankroto procedūrų, užbaigtų dėl nepakankamo turto, išlaidas ir mokesčius iš anksto padengs Netiesioginių mokesčių tarnyba (*Administration de l'Enregistrement*) pagal 1893 m. kovo 29 d. įstatyme dėl teisinės pagalbos ir deficito atveju taikomos procedūros nustatytas sąlygas.

17 Kokios yra taisyklės dėl sandorių, kurie yra nenaudingi visiems kreditoriams bendrai, pripažinimo niekiniais, jų nugrinčijimo ar jų nevykdytinumo?

1. Bankrotas

Nutartimi iškelti bankroto bylą nustatyta data, kurią bankrutavęs skolininkas sustabdė mokėjimus, gali būti ankstesnė už nutarties datą. Tačiau ši data už nutarties datą negali būti ankstesnė daugiau nei šešiais mėnesiais.

Siekiant apsaugoti kreditorių interesus laikotarpis nuo mokėjimų nutraukimo iki nutarties laikomas **abejotinu laikotarpiu**.

Tam tikri šiuo laikotarpiu atlikti veiksmai, jei jais gali būti pažeidžiamos kreditorių teisės, bus laikomi **niekiniais**. Visų pirma prie jų priskiriami šie veiksmai:

- bet kokie veiksmai, susiję su kilnojamuoju arba nekilnojamuoju turtu, kurį bankrutuojantis subjektas pardavė už dyką arba už tokią pardavimo kainą, kuri yra aiškiai mažesnė už atitinkamo turto vertę;
- visi mokėjimai grynaisiais pinigais arba perdavimu, pardavimu, įskaitymu arba kitais būdais už skolas, kurių mokėjimo terminas dar nesuėjo;
- visi mokėjimai ne grynaisiais pinigais arba naudojant prekybos priemones turimoms skoloms padengti;

- bet kokia hipoteka ar bet kokios kitos nuosavybės teisės, kurias skolininkas suteikia už skolas, prisiimtas iki mokėjimų nutraukimo.

Tačiau kitiems veiksams negaliojimo principas nėra automatiškai taikomas.

Todėl tam tikri **bankrutavusio asmens atlikti mokėjimai** už skolas, kurių mokėjimo terminas sueina, ir bet kokie kiti veiksmai, atlikti už mokestį, abejotinu laikotarpiu gali būti pripažinti negaliojančiais, jei įrodoma, kad tretieji asmenys, kurie gavo mokėjimus arba vedė derybas su bankrutavusiu skolininku **žinojo apie mokėjimų nutraukimą**.

Jei kreditorius žino, kad skolininkas negali vykdyti įsipareigojimų, tas kreditorius negali siekti, kad jam būtų teikiama pirmenybė pažeidžiant visų kreditorių bendrai teises.

Teisėtai įgyta [hipoteka ir pirmumo teisės](#) gali būti įregistruotos iki nutarties išskelti bankroto bylą priėmimo dienos. Tačiau teisės, įregistruotos **likus 10 dienų iki mokėjimų nutraukimo dienos** arba po jos gali būti pripažįstamos niekinėmis, jei nuo hipotekos lakšto dienos iki registracijos dienos praėjo daugiau kaip 15 dienų.

Galiausiai, **bet kokie veiksmai ar mokėjimai, atlikti pažeidžiant kreditorių teises**, t. y. kuriuos skolininkas atliko žinodamas žalą, kuri šiais veiksmais bus padaryta kreditoriui (pvz., nemokaus skolininko turto sumažinimas, reikalavimų eilės nesilaikymas ir pan.), laikomi niekiniais neatsižvelgiant į jų padarymo dieną.

Abejotinas laikotarpis netaikomas **finansinių garantijų sutartims** arba **būsimų reikalavimų, perduodamų pakeitimo vertybiniais popieriais įstaigai**, atveju.

2. Kompromisinis susitarimas su kreditoriais

Procedūros, skirtos pasiekti kompromisinį susitarimą su kreditoriais, metu skolininkai negali perduoti, įkeisti jokio turto ar prisiimti kokių nors įsipareigojimų be įgaliotojo teisėjo leidimo.

3. Kontroliuojamas administravimas

Nuo sprendimo, kuriuo paskiriamas įgaliotasis teisėjas turto aprašui parengti, priėmimo dienos komercinės veiklos subjektas be įgaliotojo teisėjo leidimo negali perduoti, pavesti, gauti kilnojamojo ilgalaikio turto arba jo atžvilgiu nustatyti užstato arba hipotekos, nes tokie sandoriai pripažįstami negaliojančiais.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad įstatyme dėl kontroliuojamo administravimo numatytos baudžiamosios sankcijos komercinės veiklos subjektams, kurie paslėpė dalį savo turto, nurodė per didelę savo įsipareigojimų sumą arba įtraukė kreditorius, kurie nurodė per didelius reikalavimus.

4. Per didelis įsiskolinimas

Kai taikoma, teisėjas gali paskirti asmenis, atsakingus už socialinės pagalbos, pagalbos švietimo ar finansų valdymo klausimais teikimą siekiant užtikrinti, kad skolininko pajamų dalis, kuri nėra paskirstyta skoloms grąžinti, būtų naudojama tiems tikslams, kuriems yra numatyta.

Šie asmenys, vykdydami savo užduotis, yra įgalioti imtis bet kokių priemonių, skirtų užkirsti kelią, kad ši pajamų dalis nebūtų naudojama ne savo įprastu tikslu arba kad nebūtų pažeisti skolininko namų ūkio interesai.

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos Europos teisminio tinklo kontaktinės įstaigos. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Nei Europos teisminis tinklas, nei Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų dėl šiame dokumente pateiktos arba nurodytos informacijos arba duomenų. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.

Paskutinis naujinimas: 24/05/2019